

BILAG NR. 1

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Ankenævnet for Uddannelsesstøtten
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

KOPI

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-15
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-15, fre 9-15

Generel undersøgelse af Ankenævnet for Uddannelsesstøttens sagsbehandling

Jeg har nu foretaget en første gennemgang af de 20 sager fra 2008 som jeg har lånt af Ankenævnet for Uddannelsesstøtten.

Jeg har på det grundlag besluttet at iværksætte en generel undersøgelse af Ankenævnet for Uddannelsesstøttens sagsbehandling inden for følgende områder: ankenævnets praksis i relation til meddelelse af dispensationer i henhold til SU-lovens § 23, stk. 4, og på ulovbestemt grundlag, ankenævnets administration af reglerne om SU til udenlandske statsborgere i relation til tre områder/paragraffer og praksis for at stille krav om at en ansøgning skal vedlægges den relevante dokumentation. Desuden vil jeg bede ankenævnet udtale sig om den offentligt tilgængelige information om de udvalgte områder der fremgår af hjemmesiden www.su.dk.

Jeg har i afsnittet nedenfor redegjort nærmere for afgrænsningen af min undersøgelse, og jeg har desuden bedt ankenævnet om allerede nu at udtale sig om nogle spørgsmål til brug for min videre undersøgelse.

Jeg vil desuden bede om at låne yderligere 40 sager udvalgt på den måde jeg nærmere har beskrevet nedenfor. De 20 sager som jeg allerede har lånt, vil også indgå i min undersøgelse.

Afgrænsningen af min undersøgelse

Ankenævnets dispensationspraksis efter SU-lovens § 23, stk. 4, og på ulovbestemt grundlag

Jeg har lånt 10 sager inden for Ankenævnet for Uddannelsesstøttens sagstyper "Tilbagebetaling af for meget modtaget SU". Området er underopdelt i sagstyperne "indkomstkontrolkrav", "afbruds krav" og "andet".

12 af de 10 sager jeg foreløbig har lånt, er der meddelt dispensation.

17 MRS. 2009

J.nr. 2008-3784-980/EL
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 14

+ bilag

6 af de 10 sager handler om opgørelsen af egenindkomsten, SU-lovens § 23. SU-lovens § 23, stk. 4, indeholder en dispensationsbestemmelse hvorefter *der i enkelte tilfælde kan godkendes særlige fradrag i egenindkomsten. Denne dispensationsbestemmelse fandt konkret anvendelse i 1 af de 6 sager (sag 140/2008).*

4 af de 10 sager handlede ikke om opgørelsen af egenindkomsten i SU-lovens § 23, og dispensationsbestemmelsen i § 23, stk. 4, var således ikke relevant at overveje. I 1 af de 4 sager blev der imidlertid dispenseret alligevel. Ankenævnet anførte i sagen (sag 131/2008) at den studerende havde handlet "uhensigtsmæssigt". Dispensationen betød at den studerende fik udbetalt en ekstra måneds SU, og at den studerendes fribeløb derved blev hævet, sådan at tilbagebetalingskravet blev mindre. I de 3 øvrige sager er der tilsyneladende forskellig praksis for om nævnet overvejer at dispensere fra reglerne. I sag 32/2008 nævnes en eventuel dispensationsmulighed ikke, mens det omvendt anføres i sag 122/2008 at der ikke er hjemmel til at dispensere (fra bekendtgørelsens § 15, stk. 3). I sag 68/2008 tyder det på at der er overvejet en dispensationsmulighed (det sidste afsnit i nævnets begrundelse for afslaget), men det fremgår ikke om det var på grund af "uhensigtsmæssighed" eller på andet grundlag at nævnet overvejede om tilbagebetalingskravet skulle bortfalde.

På den baggrund har jeg besluttet at undersøge ankenævnets dispensationspraksis efter SU-lovens § 23, stk. 4, og på ulovbestemt grundlag.

Jeg beder om at låne de 20 nyeste sager (ud over de sager jeg allerede har lånt) hvor ankenævnet har meddelt dispensation på grundlag af § 23, stk. 4, eller hvor nævnet på ulovbestemt grundlag har dispenseret fx fordi den studerende har handlet uhensigtsmæssigt.

Jeg beder også om at ankenævnet oplyser nærmere om:

- Det retlige grundlag for at ankenævnet kan dispensere fra reglerne hvis en studerende må anses for at have handlet "uhensigtsmæssigt". Jeg henviser til sag 131/2008.
- Hvorvidt ankenævnet overvejer denne dispensationsmulighed i samtlige sager hvor den studerende kan siges at have handlet uhensigtsmæssigt, eller om praksis er begrænset til visse sagstyper, og i givet fald hvorfor. Jeg henviser til at der i de sager jeg har lånt inden for sagstypen "frister", fx også kunne være tilfælde hvor den studerende må siges at have handlet "uhensigtsmæssigt", fx sag 33/2008.
- Hvorvidt ankenævnet har overvejet en dispensationsmulighed i sag 32/2008 og sag 68/2008, og i givet fald hvilken.

Ankenævnets praksis om SU til udenlandske statsborgere

Jeg har foreløbig lånt 5 sager inden for sagstypen "SU til udenlandske statsborgere". De 4 sager hvor klagerne ikke har fået (fuldt ud) medhold, handler om tre forskellige områder/bestemmelser. Det drejer sig om:

- 1) Fortolkning af arbejdstagerbegrebet i SU-lovens § 2a og SU-bekendtgørelsens § 67 (sag 92/2008 og sag 97/2008).
- 2) Fortolkning af hvornår man "tilhører det danske mindretal i Sydslesvig", jf. bekendtgørelsens § 66, stk. 1 (sag 47/2008).
- 3) Fortolkning af "ophold i Danmark", jf. bekendtgørelsens § 66, stk. 1, nr. 5 (sag 37/2008).

Jeg har besluttet mig for at undersøge ankenævnets fortolkning/praksis i relation til de tre anførte områder.

Jeg beder om at låne de 10 nyeste sager (ud over de sager jeg allerede har lånt) om de tre områder.

Jeg beder også om at ankenævnet oplyser nærmere om:

Arbejdstagerbegrebet

- Arbejdstagerbegrebet i SU-lovens § 2a, stk. 2, og bekendtgørelsens § 67. Jeg vil gerne have at ankenævnet inddrager forarbejderne til lov nr. 312 af 19. april 2006 og særligt de almindelige bemærkninger i pkt. 3.1.3 hvor det bl.a. er anført at EU-statsborgere og EØS-statsborgere der er arbejdstagere eller selvstændigt erhvervsdrivende, har ret til uddannelsesstøtte på lige fod med danske statsborgere, forudsat at de *bevarer* status som arbejdstagere mv.
- Om fortolkningen af arbejdstagerbegrebet er i overensstemmelse med den praksis som jeg har forstået SU-myndighederne har, hvorefter en EU-statsborger og EØS-statsborger pr. definition kun kan anses for at være arbejdstager i SU-lovens forstand hvis borgeren har fået udstedt et registreringsbevis fra statsforvaltningen som *arbejdstager*. Jeg beder i den forbindelse om at få oplyst om statsforvaltningen kan registrere en person som både værende arbejdstager og samtidig studerende, og evt. også om personen har tilstrækkelige midler, eller om han eller hun får vejledning om hvilke konsekvenser det valgte registreringsgrundlag har, og hvem der i givet fald vælger hvilket grundlag der går forud for de andre grundlag. Hvis det er en betingelse for at modtage SU at man fortsætter som arbejdstager ved siden af sine studier, beder jeg om at få oplyst hvordan man i givet fald skal være registreret.

- Om ankenævnet har undersøgt om en praksis hvor det udelukkende er statsforvaltningens registrering som lægges til grund i SU-sagerne, er i overensstemmelse med rådsdirektiv 2004/38/EF af 29. april 2004, artikel 25. Ifølge rådsdirektivet må besiddelse af bevis for registrering under ingen omstændigheder stilles som betingelse for udøvelse af en rettighed eller gennemførelse af en administrativ handling, idet borgeren med en hvilken som helst anden type dokumentation kan godtgøre at han eller hun er omfattet af de pågældende rettigheder.

Tilhørsforhold til det danske mindretal i Sydslesvig

- Fortolkningen af tilhørsforhold til det danske mindretal i Sydslesvig, jf. bekendtgørelsens § 66, stk. 1, nr. 1.
- Om fortolkningen af bekendtgørelsens § 66, stk. 1, nr. 1, harmonerer med den praksis som jeg har forstået at myndighederne har, om at man kun kan anses for at tilhøre det danske mindretal hvis man enten 1) har været elev på en af de danske skoler i Sydslesvig under Sydslesvig Skoleforening eller 2) har været medlem af Sydslesvigsk Forening i en længere årrække.

Ophold i Danmark

- Fortolkningen af kravet om "ophold i Danmark" i bl.a. SU-bekendtgørelsens § 66, stk. 1, nr. 5, herunder hvilke betingelser der skal være opfyldt for at man kan anses for at have ophold i Danmark.
- Om fortolkningen af "ophold i Danmark" harmonerer med den praksis som jeg har forstået at ankenævnet har, om at det tidligst kan regnes fra det tidspunkt hvor udlændingemyndighederne mv. har bekræftet modtagelsen af en ansøgning om opholdstilladelse og meddelt processuelt ophold.
- Om ankenævnet har undersøgt om en sådan praksis hvorefter opholdet tidligst kan regnes fra der er meddelt processuel opholdstilladelse, er i overensstemmelse med rådsdirektiv 2004/38/EF af 29. april 2004, herunder hvilken betydning det tillægges at EU-/EØS-borgere kan opholde sig (lovligt) i Danmark fra 3 måneder op til 6 måneder hvis de leder efter arbejde, inden de ansøger om registrerings-/opholdsbevis.

Praksis for at stille krav om at en ansøgning skal vedlægges den relevante dokumentation

Jeg har foreløbig lånt 5 sager inden for sagstypen "frister".

På baggrund af de ansøgningsblanketter der ligger i sagerne, og navnlig en sag – sag 33/2008 – har jeg besluttet mig for at undersøge om SU-myndighederne kan stille krav om at en ansøgning skal vedlægges den relevante dokumentation for at afbryde ansøgningsfristen. Jeg henviser til at jeg har forstået at hvis dokumentation ikke er vedlagt ansøgningsblanketten, afviser myndighederne at behandle sagen, med den konsekvens at den studerende – i forhold til fristen – først betragtes som ansøger når han eller hun senere indsender en ny ansøgning med dokumentation.

Jeg beder om at låne yderligere 10 sager inden for sagstypen "frister". Jeg beder om at ankenævnet udtager sagerne sådan at jeg – ud over de 5 sager fra 2008 jeg allerede har lånt – modtager de 10 seneste, afgjorte sager hvor myndighederne har afvist at behandle ansøgningen fordi dokumentation (i forhold til det afkrydsede i ansøgningsblanketten) ikke var vedlagt.

Jeg beder desuden ankenævnet om at udtale sig om:

- Det retlige grundlag for de krav der stilles til ansøgningen, herunder om der kan stilles krav om at den relevante dokumentation i forhold til de afkrydsede rubrikker skal være vedlagt.
- Hvorvidt SU-modtagerne bliver tilstrækkeligt vejledt om at hvis den relevante dokumentation ikke er vedlagt, bliver ansøgningen afvist, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1. Jeg henviser til at det i ansøgningsblanketten "videregående uddannelse SU/2009" fremgår af 1. afsnit i vejledningen at det bare tager længere tid at *behandle* ansøgningen hvis skemaet er udfyldt forkert, hvis der mangler oplysninger, eller hvis der er særlige forhold.
- Hvorvidt der er særlige elektroniske blanketter, og om it-systemet fx har tekniske muligheder for at minde ansøgeren om at ansøgningen ikke kan anses for modtaget før dokumentation er vedhæftet.

Information om reglerne og praksis

Jeg har tidligere udtalt mig om at det følger af god forvaltningsskik at myndighederne i et vist omfang er forpligtet til at vejlede generelt om praksis fx via internettet, pjecer eller anden lettilgængelig information. Jeg har også udtalt at i det omfang myndighederne har en hjemmeside, er de forpligtet til at sørge for at oplysninger på siden bl.a. er korrekte og tilpas detaljerede. Jeg henviser bl.a. til min endelige udtalelse i min undersøgelse af udlændingemyndighe-

dernes vejledning om familiesammenføring efter EU-retten mv. (mit j.nr. 2008-2300-609). Jeg vedtægter en kopi af min anonymiserede udtalelse.

Jeg har umiddelbart forstået at Ankenævnet for Uddannelsesstøtten ikke selv udarbejder informationsmateriale om nævnets praksis. Der findes en kort beskrivelse af nævnets arbejdsområder mv. på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Der findes imidlertid en hjemmeside, www.su.dk, som generelt informerer om SU-reglerne. Klagemuligheden til Ankenævnet for Uddannelsesstøtten er også nævnt på hjemmesiden.

Jeg beder om at ankenævnet udtaler sig om hvorvidt de informationer der findes på hjemmesiden om de emner jeg har udvalgt til min undersøgelse, er tilpas detaljerede og korrekte i forhold til ankenævnets praksis. Jeg beder således om at ankenævnet sender mig kopier af de nyeste udprint fra de relevante sider på hjemmesiden og udtaler sig om disse i forhold til:

- ankenævnets dispensationspraksis i henhold til SU-lovens § 23, stk. 4, og på ulovbestemt grundlag,
- ankenævnets praksis for hvornår en EU-/EØS-statsborger kan anses for at være "arbejdstager",
- ankenævnets praksis for at en studerende kan anses for at tilhøre det danske mindretal i Sydsvig,
- ankenævnets praksis for hvornår "ophold i Danmark" tidligst kan regnes fra, og
- ankenævnets praksis for hvilke krav der kan stilles til en ansøgning (i relation til dokumentation).

Det videre forløb

Jeg returnerer samtidig med dette brev de 20 sager jeg har lånt til denne foreløbige gennemgang. Jeg beder om at låne de samme 20 sager igen sammen med de yderligere 40 sager jeg har bedt om. Samtlige 60 sager vil indgå i min undersøgelse af nævnets sagsbehandling.

Når jeg har modtaget de yderligere 40 sager og svar på mine spørgsmål i dette brev, vil jeg overveje om jeg skal indhente yderligere oplysninger fra ankenævnet og evt. andre myndigheder, fx SU-Styrelsen, Undervisningsministeriet eller udlæringemyndighederne.

Ankenævnet for Uddannelsesstøtten vil, inden jeg afslutter min undersøgelse, få lejlighed til at udtale sig om min foreløbige rapport.

Hvis Ankenævnet for Uddannelsesstøtten har opklarende spørgsmål til dette brev, står jeg og mine medarbejdere naturligvis gerne til rådighed ved et møde eller ved telefoniske henvendelser.

Med venlig hilsen

Jens Møller
Direktør

ANKENÆVNET FOR
UDDANNELSESSTØTTEN

BILAG NR. 2

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 33 92 53 00
e-mail: suankenaeavn@uvm.dk

Folketingets Ombudsmand
Att. Elizabeth Bøggild Nielsen
Gammeltorv 22
1457 København K

FOLKETINGETS OMBUDSMAND	
	INIT.
DATO	08 OKT. 2009
J.NR.	2008-3784-980

DATO
7. oktober 2009

DIREKTE TLF.NR.
33 92 54 56

REF.
MH

CPR.NR.

Svar på Folketingets Ombudsmands brev af 17. marts 2009. J.nr. 2008-3784-980/EL

Sag 131/2008.

Det er ikke muligt at oplyse nøjagtigt, hvorfor ankenævnet er kommet til dette resultat i denne sag. Der er ikke optegnelser om dette. Nævnets formand og medlemmer har tilsluttet sig det udsendte svarudkast. Klageren har selv lavet en opgørelse over det ønskede udfald af sagen og indbetalt 8.005 kr. Han har derved så at sige selv afsluttet sagen, og nævnet har vel derfor ment, at det var mest praktisk også at afslutte sagen på den måde. Begrundelsen er så blevet, at klager har handlet uhensigtsmæssigt, og at han efter omstændighederne skal have ret til at få det manglende klip for juli 2007 udbetalt, og at indkomstkontrolkravet skal ændres, så juli ændres fra "fravalg" til "normal støtte" og – som følge heraf – august ændres fra "fravalg" til "ikke flere klip". Nævnet har derved støttet klageren i, at SU-systemet kan være kompliceret, og at vejledningen i denne sag måske har været utilstrækkelig.

Nævnet har ikke hjemmel til at dispensere fra SU-loven og SU-bekendtgørelsen, og derfor anvendes ordet dispensation ikke. Når der træffes en afgørelse som denne, vil nævnet lægge vægt på, at det er en konkret afgørelse, og at der sandsynligvis kun er meget få lignende tilfælde.

Nævnets praksis skal ses på linie med, at SU-styrelsen i tilfælde af lang ekspeditionstid ophæver forrentningen af et indkomstkontrolkrav (eller evt. afbrudskrav) i en periode, selv om der ikke er hjemmel hertil.

På de årlige møder mellem ankenævnet og SU-styrelsen har man drøftet afgørelserne, hvor nævnet giver klagerne medhold i konkrete sager. SU-styrelsen er indforstået med, at nævnet i enkeltstående tilfælde giver klagerne medhold, selv om en hjemmel for afgørelsen ikke findes ud over, at nævnet ifølge SU-loven træffer den endelige administrative afgørelse i klagesagerne.

En egentlig dispensationsbestemmelse findes kun i SU-lovens § 23, stk. 4. Herudover vil nævnet efter et skøn kunne tildele klagerne ekstra klip ud over de af SU-styrelsen tildelte pga. sygdom m.v., jf. bekendtgørelse 1408 af 07.12.2007, § 16.

Det kan oplyses, at nævnet på mødet den 6. oktober 2009 har haft en lignende sag, hvor klager ikke som forventet blev færdig med sin uddannelse i juni 2008. Hun havde derfor et klip tilbage, som hun kunne have fået udbetalt. Hun var imidlertid ikke opmærksom på dette.

Da undladelse af at søge om støtte sidestilles med fravalg, fik hun det laveste fribeløb i 5 måneder og det mellemste fribeløb i 7 måneder, hvilket resulterede i et tilbagebetalingskrav på hele det udbetalte stipendium og hele det udbetalte studielån, i alt 43.490 kr.

Hvis hun havde fået det resterende klip udbetalt i juli 2008, ville hun have fået det højeste fribeløb i 5 måneder, da der ikke var flere klip tilbage, og hendes fribeløb ville være 7 x 6.370 kr. og 5 x 30.619 kr., i alt 197.685 kr. Tilbagebetalingskravet ville så kun være på 1.714 kr., altså et meget mindre tilbagebetalingskrav. Desuden ville hun have fået udbetalt stipendiet på 5.007 kr. for juli 2008 og evt. slutlån på 2.562 kr.

Den manglende udbetaling af juliklippen betød altså, at hun skulle betale 43.490 kr. i stedet for, at hun kunne få 5.007 kr. - 1.714 kr. = 3.286 kr. Forskellen var således 43.490 kr. - 3.286 kr. = 40.204 kr.

Da den manglende udbetaling af juliklippen således havde store økonomiske konsekvenser for hende, fandt ankenævnet, at hun efter omstændighederne skulle have ret til at få udbetalt juliklippen, og at hendes fribeløb skulle ændres til 7 x 6.370 kr. og 5 x 30.619 kr., i alt 197.685 kr.

Nævnet finder, at det i sådanne tilfælde er rimeligt, at klagerne får medhold.

Klagerne får ikke mere, end de ville være berettiget til, hvis de havde været tilstrækkeligt opmærksomme på reglerne. Man kan sige, at det kun er klagerens manglende "rettidige omhu", ankenævnet har hjulpet med at rette op på ved at give dem det klip, de skulle have søgt om, og som følge heraf det højeste fribeløb i resten af året. Tilbagebetalingskravet i sagen 131/2008 var kun 18.220 kr. og således meget mindre end i den aktuelle sag.

Sag 33/2008.

Nævnet har ikke ment at kunne se bort fra ansøgningsfristen i § 38, stk. 1, blot fordi klager har ventet på en afgørelse om tillæg af klip og derfor ikke søgte tidligere.

En støttemodtagers uhensigtsmæssige handlemåde i forhold til SU-reglerne kan kun undtagelsesvis begrunde, at klageren skal have medhold, idet en sådan praksis ville føre til uoverskuelige resultater.

Nævnet er ikke bekendt med SU-styrelsens praksis m.h.t. spørgsmålet om manglende vedlæggelse af relevante dokumenter, idet dette ikke har givet anledning til klagesager. Nævnet har derfor heller ingen praksis på dette område. Fra 1. juli 2009 skal de fleste ansøgninger om støtte indgives elek-

tronisk. Det betyder, at man kun kan søge om SU eller ændre i sin SU via minSU på www.su.dk. Man skal derfor sørge for at få en digital signatur eller en pinkode.

Sag 32/2008 og sag 68/2008.

Ankenævnet må naturligvis i alle sager overveje, om klageren skal have medhold. Der er ikke oplysninger om, at det har været overvejet at give disse klager medhold. Sekretærbemærkningen i sag 32/2008 sigter på, at SU-styrelsen fremsætter et afbrudskrav, selv om uddannelsen ikke er afbrudt, men klager har været i lønnet praktik.

Arbejdstagerbegrebet

Ankenævnet lagde oprindelig et brev af 16. september 2006 fra Integrationsministeriets lovkontor til SU-styrelsen til grund for afgørelserne. Det fremgår af dette brev, hvilken praksis udlændingemyndighederne følger m.h.t. udstedelse af EU-registreringsbeviser til personer, der kan dokumentere at studere på fuld tid her i landet og samtidig kan dokumentere at have faktisk og reel beskæftigelse her i landet.

Ifølge Integrationsministeriet er det udlændingemyndighederne, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af den opholdsretlige status for EU-statsborgere og familiemedlemmer til EU-statsborgere efter EU-rettens regler om fri bevægelighed.

Det er derimod de relevante ressortmyndigheder, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af, hvilke afledte rettigheder EU-statsborgerens opholdsretlige status giver anledning til på det pågældende ressortområde.

Ud fra de oplysninger, der er fremkommet i flere af disse sager, har nævnet imidlertid ændret praksis m.h.t., om registreringsbeviset/opholdsbeviset er eneafgørende for, om klager kan anses for studerende eller arbejdstager. Nævnet har i flere sager truffet afgørelse om, at selv om den studerende har haft registreringsbevis som studerende (eller opholdsbevis pga. besiddelse af tilstrækkelige midler), har han/hun måttet anses for arbejdstager. Nævnet har i de seneste sager benyttet denne formulering:

"Det fremgår af § 2 a, stk. 2, i lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007, at uddannelsessøgende, der er EU-statsborgere eller EØS-statsborgere, og deres familiemedlemmer kan få uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og i udlandet efter de betingelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, og deres familiemedlemmer har først ret til uddannelsesstøtte efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark, jf. dog stk. 3.

Det fremgår af § 67, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1408 af 7. december 2007 om statens uddannelsesstøtte, at en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger. Som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende efter EU-rettens regler anses også en EU-statsborger, der tidligere har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark, når der er indholdsmæssig og tidsmæssig sammenhæng mellem uddannelsen og det tidligere arbejde i Danmark.

Det fremgår af rådsdirektiv 2004/38/EF af 29.04.2004, artikel 25, at besiddelse af et bevis for registrering under ingen omstændigheder kan stilles som betingelse for udøvelse af en rettighed eller gennemførelse af en administrativ handling, hvis den pågældende med en hvilken som helst anden type dokumentation kan godtgøre at være omfattet af de pågældende rettigheder.

Der er ikke pligt til at ansøge om omregistrering ved Statsforvaltningen, når man påtager sig arbejde, så længe det oprindelige opholdsgrundlag (studerende eller tilstrækkelige midler) fortsat er til stede. Det er heller ikke muligt med tilbagevirkende kraft at ansøge om registreringsbevis på andet grundlag.

Klager fik den X registreringsbevis som studerende efter § 4, stk. 1, i EU-opholdsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 358 af 21. april 2006).

Eller

... registreringsbevis efter § 5, stk. 1, i EU-opholdsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 358 af 21. april 2006) begrundet i, at klager råder over tilstrækkelige indtægter eller midler til sit underhold.

Klageren har haft arbejde i 15-20 timer pr. uge siden september 2007.

Ankenævnet finder, at klageren uanset registreringsbeviset af X må anses for arbejdstager efter EU-rettens regler."

Den ændrede praksis svarer ikke til oplysningerne på SU-styrelsens hjemmeside, hvorefter registreringsbeviset er afgørende for, om den studerende kan anses for arbejdstager.

Så vidt det er ankenævnet bekendt, vejleder Statsforvaltningen ikke de pågældende om, at det ifølge SU-styrelsens praksis er afgørende for støttetildelingen, at de er registreret som arbejdstagere.

Tilhørsforhold til det danske mindretal i Sydslesvig

Sag 47/2008

I denne sag havde Sydslesvigsk Forening bekræftet, at klager er medlem af det danske mindretal i Sydslesvig. Nævnet skulle overveje, om SU-styrelsen havde ret i, at da klager ikke har været elev på en af de danske skoler i Sydslesvig under Sydslesvigs Skoleforening eller været medlem af Sydslesvigsk Forening i en længere årrække, opfyldte hun ikke denne betingelse. Ankenævnet har valgt at følge SU-styrelsens praksis og ikke udtalelsen fra Sydslesvigsk Forening.

Der findes ud over sagen vedr. [REDACTED] ikke flere sager om det danske mindretal i Sydslesvig. Nævnets afgørelse i denne sag kan derfor næppe siges at udgøre en praksis.

Ophold i Danmark

Sag 37/2008

SU-styrelsen ville først give klager SU fra januar 2009, idet hendes opholdstilladelse som familiesammenført er udstedt i januar 2007. SU-styrelsen anførte i sin udtalelse, at den havde fået oplyst af Udlændingesservice, at man i den periode, opholdstilladelsen er under behandling, dvs. med en pro-

cessuel opholdstilladelse, ikke kan stifte rettigheder i Danmark. Ankenævnet fandt, at klagers ophold i Danmark skulle regnes fra den 15. maj 2006, da klager fik processuel opholdstilladelse i Danmark. Det var således ikke tidspunktet for opholdstilladelsen, der blev lagt til grund. Nævnet har ikke taget rådsdirektiv 2004/38/EF af 29. april 2004, artikel 7, om, at enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, med i overvejelserne. Retten til ophold gælder kun, hvis visse betingelser er opfyldt. Desuden har klager ikke kunnet dokumentere sit ophold ved tilmelding til folkeregistret. SU-styrelsen har i en anden sag [redacted] fået oplyst fra Velfærdsministeriets CPR-kontor, at personer, der indrejser fra udlandet, jf. CPR-lovens § 15, stk. 5, kun kan registreres i folkeregistret, hvis de har en fast bopæl i Danmark. I modsat fald vil personer, der ankommer fra udlandet, ikke kunne betragtes som indrejste i Danmark eller oppebære rettigheder, der er betinget af at være indrejst.

CPR-lovens § 15, stk. 5, jf. lovbek. nr. 1134 af 20.11.2006, har denne ordlyd:

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan kun registrere en tilflytning, hvis vedkommende har bopæl eller fast opholdssted her i landet, jf. § 6, stk. 1 og 2, og desuden opfylder betingelserne i § 17.

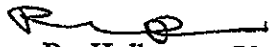
CPR-lovens § 17, stk. 1, har denne ordlyd:

§ 17. Registrering i CPR af tilflytning fra udlandet forudsætter for ikke-nordiske statsborgere, at disse enten har opholdstilladelse eller -bevis efter udlændingeloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller har en bekræftelse fra Udlændingetjenesten på, at de efter udlændingelovgivningen er fritaget for opholdstilladelse eller -bevis, jf. dog stk. 4.

SU-styrelsens hjemmeside

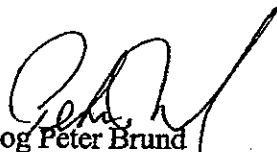
SU-styrelsens information på Internettet er udelukkende ment som en vejledning. Teksten har ikke retskraft. Ankenævnet henviser i sine afgørelser til de relevante bestemmelser i SU-loven og SU-bekendtgørelsen. Det er kun, hvis klageren selv skriver, at han/hun har læst teksten på hjemmesiden, at nævnet ser efter, hvad der står på hjemmesiden. Ankenævnet har ingen indflydelse på, hvad SU-styrelsen skriver på sin hjemmeside og kan derfor heller ikke have ansvaret for, om teksten svarer til ankenævnets praksis.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen og Peter Brund

Formand

Formand

Ankenævnet for uddannelsesstøtten
Att.: Formandskabet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

STYRELSEN FOR
STATENS
UDDANNELSESSTØTTE

30. oktober 2009

Jeg skal herved takke for modtagelse af kopi af Ankenævnets brev af 7. oktober 2009 til Ombudsmanden.

Da jeg ikke tidligere har haft anledning til det, vil jeg ved denne lejlighed knytte et par kommentarer særligt til de dele af svaret, der inddrager Styrelsens opfattelser og praksis:

På side 1 sidste afsnit anføres følgende:

"På de årlige møder mellem ankenævnet og SU-styrelsen har man drøftet afgørelserne, hvor nævnet giver klagerne medhold i konkrete sager. SU-styrelsen er indforstået med, at nævnet i enkeltstående tilfælde giver klagerne medhold, selv om en hjemmel for afgørelsen ikke findes ud over, at nævnet ifølge SU-loven træffer den endelige administrative afgørelse i klagesagerne."

Såfremt jeg skulle udtale mig om samme emne, ville det nok blive som følger:

På de årlige møder mellem ankenævnet og SU-styrelsen har man i generelle vendinger drøftet afgørelser, hvor nævnet har givet klagerne medhold. SU-styrelsen er opmærksom på, at nævnet finder at have kompetence til i enkeltstående tilfælde at give klagerne medhold, selv om en hjemmel for afgørelsen ikke findes ud over, at nævnet ifølge SU-loven træffer den endelige administrative afgørelse i klagesagerne. Styrelsen har mig bekendt aldrig støttet denne opfattelse.

På side 1 3. afsnit skrives

"at SU-styrelsen i tilfælde af lang ekspeditionstid ophæver forrentningen af et indkomstkонтроlkrav (eller evt. afbrudskrav) i en periode, selv om der ikke er hjemmel hertil."

Hertil bemærkes, at det beskrevne ikke er en generel praksis i styrelsen. I ganske ekstraordinære situationer, hvor en forsinkelse af særlig længde kan tilskrives, ikke den studerende men SU-Systemet, har styrelsen kontaktet Økonomistyrelsen og anmodet om, at forrentningen i en periode suspenderes. Baggrunden for dette er principperne i Finansministeriets seneste budgetvejledning fra 2006, kapitel 2.4.3., hvorefter statslige udgifter kan afholdes (og iflg. praksis afskrives/opgives) hvis det må anses for overvejende sandsynligt, eventuelt efter indhentet udtalelse fra Kammer-

advokaten, at staten i tilfælde af en retssag vil blive dømt til at betale/opgive.

2/2

Vedr. EU/EØS arbejdstagerbegrebet: Det er korrekt, at styrelsen i sin afgørelse af, om en EU/EØS borger kan tildeles SU, tager udgangspunkt i den opholdsretlige status, udlændingemyndighederne har givet den pågældende. Det skyldes, at styrelsen ikke som administrativ myndighed finder sig kompetent til at omgøre andre myndigheders afgørelser inden for disses eksklusive kompetenceområder. Denne praksis medfører også, at styrelsen ikke fratager studerende SU, uanset de måtte have ophørt med en tidligere beskæftigelse, såfremt udlændingemyndighederne ikke tager skridt til at ændre status for den pågældende. Det ville naturligvis have stillet sig anderledes, såfremt vi havde haft domstolslignende beføjelser.

Med venlig hilsen

Hanna Dam
Styrelseschef

ANKENÆVNET FOR
UDDANNELSESSTØTTENFrederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 33 92 53 00
e-mail: suankenaeavn@uvm.dk

SAG 47/2008

DATO
25. august 2008DIRBKT B TLF.NR.
33 92 54 56REF.
MHCPR.NR.
Deres klage:

I et brev af 2. april 2008 har De klaget over, at SU-styrelsen i brev af 21. februar 2008 har meddelt, at De ikke er berettiget til uddannelsesstøtte og i brev af 7. marts 2008 har fastholdt denne afgørelse.

Ankenævnets afgørelse:

Ankenævnet tiltræder SU-styrelsens afgørelse om, at De ikke er berettiget til uddannelsesstøtte.

Begrundelse:

SU-styrelsens afgørelse er i overensstemmelse med § 2 a i lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007, samt §§ 66-69 (kapitel 21) i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1408 af 7. december 2007 om statens uddannelsesstøtte.

De opfylder ikke nogen af disse betingelser for, at uddannelsessøgende, der ikke er danske statsborgere, kan få støtte på samme betingelser som danske statsborgere til en uddannelse i Danmark.

Ankenævnet er derfor enig med SU-styrelsen i, at De ikke kan tildeles støtte i 2008.

Det fremgår af § 2 a, stk. 2:

Uddannelsessøgende, der er EU-statsborgere eller EØS-statsborgere, og deres familiemedlemmer kan få uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og i udlandet efter de betingelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der ikke er

arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, og deres familiemedlemmer har først ret til uddannelsesstøtte efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark, jf. dog stk. 3.

SU-styrelsens afgørelse er i overensstemmelse med § 66, stk. 1, nr. 1-7, og § 67 i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 349 af 20. april 2006 om statens uddannelsesstøtte.

De kan ikke tildeles uddannelsesstøtte efter § 66, stk. 1, nr. 1, da De ikke tilhører det danske mindretal i Sydslesvig.

De har ifølge det oplyste ikke været elev på en af de danske skoler i Sydslesvig under Sydslesvigs Skoleforening eller været medlem af Sydslesvigsk Forening i en længere årrække.

Nævnet er enig med SU-styrelsen i, at De på denne baggrund ikke kan anses for at tilhøre det danske mindretal i Sydslesvig.

De kan ikke tildeles uddannelsesstøtte efter § 66, stk. 1, nr. 3, da De ikke er omfattet af integrationsloven.

De kan ikke tildeles uddannelsesstøtte efter § 66, stk. 1, nr. 4, da De ikke sammen med Deres forældre har taget fast ophold i Danmark, inden De var fyldt 20 år.

De kan ikke tildeles uddannelsesstøtte efter § 66, stk. 1, nr. 5, da De ikke umiddelbart før ansøgningstidspunktet har haft sammenhængende ophold i Danmark i mindst 2 år og samtidig umiddelbart før ansøgningstidspunktet har været gift med eller været i registreret partnerskab med en dansk statsborger i mindst 2 år.

De er ikke gift med en dansk statsborger. De opfylder dermed ikke denne betingelse.

De kan ikke tildeles uddannelsesstøtte efter § 66, stk. 1, nr. 6, da De ikke umiddelbart før påbegyndelsen af den uddannelse, De søger støtte til, har haft mindst 2 års sammenhængende ophold i Danmark med mindst 30 timers ugentligt erhvervsarbejde. Med erhvervsarbejde forstås, at den uddannelsessøgende på grundlag af en gyldig arbejdstilladelse enten har haft ordinært arbejde med ordinær aflønning i arbejdsretlig forstand eller arbejde som selvstændig erhvervsdrivende.

I perioden 30. oktober 2000 – 31. december 2005 har De haft 30 timers erhvervsarbejde om ugen ved et arbejdssted i Padborg. De har aldrig haft bopæl i Danmark. Deres uddannelse begyndte i september 2007.

De opfylder dermed ikke denne betingelse.

Det fremgår af § 66, stk. 2, at hvis erhvervsarbejdet ikke har været sammenhængende, eller har det ikke ligget umiddelbart før uddannelsens påbegyndelse, har den uddannelsessøgende dog adgang til uddannelsesstøtte, hvis den eller de mellemliggende perioder har været 1) af sammenlagt højst 3 måneders varighed, 2) perioder med arbejdsløshed registreret hos arbejdsformidlingen, 3) perioder af højst 6 måneders varighed, der er anvendt til arbejdsmarkedsuddannelse, sprogskole og lignende uddannelsesaktiviteter, 4) sygdomsperioder eller 5) aftjening af værnepligt i hjemlandet.

De opfylder ikke denne betingelse, da de mellemliggende perioder udgør 1 år og 8 måneder.

De kan ikke tildeles uddannelsesstøtte efter § 66, stk. 1, nr. 7, da De ikke umiddelbart før ansøgningstidspunktet har haft sammenhængende ophold i Danmark i mindst 5 år uden at have taget ophold i Danmark med henblik på uddannelse.

Det fremgår af § 67, stk. 1, at en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger. Som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende efter EU-rettens regler anses også en EU-statsborger, der tidligere har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark, når der er indholdsmæssig og tidsmæssig sammenhæng mellem uddannelsen og det tidligere arbejde i Danmark, samt en ufrivilligt arbejdsløs, der som følge af helbredsmæssige forhold eller strukturelle forhold på arbejdsmarkedet har behov for omskoling med henblik på beskæftigelse i et fag uden indholdsmæssig og tidsmæssig sammenhæng med det tidligere arbejde i Danmark.

De kan ikke anses for at være arbejdstager efter EU-rettens regler.

Det fremgår af § 67, stk. 2, at en ægtefælle til en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte efter EU-retten til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger, hvis den pågældende bor hos eller har boet hos EU-statsborgeren i en periode, hvor denne er eller var arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.

De opfylder ikke denne betingelse.

Det fremgår af § 67, stk. 3, at et barn af en EU-statsborger, der er eller har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte efter EU-retten til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger, hvis barnet har taget ophold i Danmark med EU-statsborgeren og bor hos eller har boet hos EU-statsborgeren i en periode, hvor denne er eller har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler. Det er dog en forudsætning, at den uddannelsessøgende ikke har en sådan alder og selvstændig status, at der ikke med

rimelighed kan lægges vægt på forældrenes forhold.

De opfylder ikke denne betingelse.

Det fremgår af § 67, stk. 4, at forældre til en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte efter EU-retten til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger, hvis de bliver forsørgt af den pågældende EU-statsborger og bor hos eller har boet hos den pågældende i en periode, hvor denne er eller har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.

De opfylder ikke denne betingelse.

Sagsfremstilling:

Det fremgår af sagen, at De er tysk statsborger.

SU-styrelsen meddelte i brev af 21. februar 2008, at den ikke kunne imødekomme Deres ansøgning om uddannelsesstøtte til Deres uddannelse: bachelor i erhvervsprog.

De indsendte senere dokumentation for, at De har haft arbejde i Danmark i perioden 30. oktober 2000 – 31. december 2005 i 30 timer pr. uge. De vedlagde brev af 3. marts 2008 fra Sydslesvigsk Forening, hvor det bekræftes, at De er medlem af det danske mindretal i Sydslesvig.

I brev af 7. marts 2008 meddelte SU-styrelsen, at den fastholdt afslaget af 21. februar 2008.

De anførte i Deres klage, at De er tysk statsborger, men altid har haft dansk tilhørsforhold gennem Deres mormor, som er opvokset på Als. Hun gik bl.a. på Nordborg Efterskole. Den eneste grund til, at De ikke har gået i det danske mindretals børnehaven eller skole, er, at De boede i Köln, til De var 7 år gammel.

SU-styrelsen afgav i anledning af Deres klage en udtalelse i et brev af 14. maj 2008. Nævnet har sendt en kopi af udtalelsen til Dem. Styrelsen fastholder afgørelserne af 21. februar og 7. marts 2008.

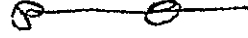
Styrelsen fastholder, at De ikke opfylder betingelsen om at tilhøre det danske mindretal i Sydslesvig.

Styrelsen finder, at De ikke opfylder nogen af de andre regler for at blive ligestillet til at modtage SU på lige fod med danske statsborgere.

Underretning:

SU-styrelsen er herfra underrettet om denne afgørelse under henvisning til j.nr. [REDACTED]
[REDACTED]

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Formand

ANKENÆVNET FOR
UDDANNELSESSTØTTENFrederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 33 92 53 00
e-mail: suankenaeavn@uvm.dk

SAG NR. 15

DATO
31. august 2009DIREKTE TLF.NR.
33 92 54 56REF.
MHCPR.NR.
[REDACTED]Vedr. [REDACTED]Deres klage:

I et brev af 15. juni 2009 har De klaget over, at SU-styrelsen ved afbrudskrav af 7. november 2008 har krævet, at [REDACTED] tilbagebetaler for meget udbetalte støtte for perioden september - november 2008, idet hun har afbrudt sin uddannelse fra september 2008.

Ankenævnets afgørelse:

Nævnet finder, at afbrudskravet skal bortfalde.

Begrundelse:

Det fremgår af § 2, stk. 1, nr. 2, i lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007 om statens uddannelsesstøtte, at uddannelsessøgende efter ansøgning kan få uddannelsesstøtte, når de er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte.

Det fremgår af § 12, stk. 2, i lovbekendtgørelsen, at uddannelsesstøtten udbetales forud i månedlige rater til støttemodtagerens Nemkonto.

Det fremgår af § 44, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1408 af 7. december 2007 om statens uddannelsesstøtte, at SU-styrelsen standser udbetalingen af de foreløbige beløb, der udbetales i uddannelsesstøtte, hvis den uddannelsessøgende i støtteperioden ikke opfylder støttebetingelserne i lovens § 2, stk. 1, herunder 1) afslutter eller afbryder uddannelsen.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 44, stk. 4, at udbetalingen standses fra udgangen af den måned, ændringen sker. Hvis ændringen sker fra den 1. i en måned, standses udbetalingen fra denne dato.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 45, stk. 1, at foreløbige beløb, der ikke kan tildeles endeligt, efter lovens kapitel 7 skal betales tilbage med renter og eventuelt tillæg. Beløbene skal

betales tilbage, når den endelige støttetildeling er sket. Beløb, der er udbetalt for meget, efter at de ændringer, der er nævnt i bekendtgørelsens § 43 og § 44, har fået virkning, kan dog kræves tilbage før den endelige støttetildeling.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 45, stk. 2, at beløbene skal betales tilbage senest den 1. i den måned, der følger 2 måneder efter, at kravet er fremsendt.

Nævnet lægger til grund, at [redacted] først ved brev af 7. november 2008 fra VUC [redacted] fik meddelelse om, at hendes uddannelsesstøtte ville blive stoppet fra 1. august 2008, at hun efter det oplyste flere gange har gjort uddannelsesinstitutionen opmærksom på, at hun var syg, og at der har været sproglige problemer.

Nævnet finder derfor efter omstændighederne, at afbrudskravet skal ophæves.

Sagsfremstilling:

Det fremgår af sagen, at VUC [redacted] ved brev af 7. november 2008 meddelte [redacted] at hun var blevet frmeldt al undervisning på VUC [redacted] at VUC havde meddelt SU-styrelsen, at [redacted] havde afbrudt sin uddannelse, og at uddannelsesstøtten ville blive stoppet fra den 1. august 2008 (retteligt 1. september).

Ved afbrudskrav af 7. november 2008 krævede SU-styrelsen, at [redacted] tilbagebetaler 15.021 kr. som for meget modtaget stipendium for september – november 2008.

I brev af 24. november 2008 klagede [redacted] over afbrudskravet. Hun anførte, at hun gik ud fra, at hun stadigvæk var tilmeldt, fordi hun hver dag ringede til skolen for at melde sig syg. Hun har også afleveret en lægeerklæring til skolen begrundet i sygdom.

I brev af 2. januar 2009 meddelte SU-styrelsen, at den fastholdt kravet af 7. november 2008.

I brev af 6. januar 2009 klagede [redacted] over afbrudskravet.

I brev af 2. februar 2009 meddelte SU-styrelsen, at den fastholdt kravet af 7. november 2008.

I brev af 21. februar 2009 klagede [redacted] over afbrudskravet.

I brev af 27. april 2009 meddelte SU-styrelsen, at den fastholdt kravet af 7. november 2008.

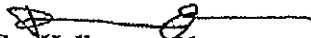
I brev af 10. juni 2009 klagede De over afbrudskravet. De anførte, at Deres klient påbegyndte uddannelsen, men blev syg. Hun fik ikke nogen oplysning om, at hun skulle være udmeldt før i november 2008. Hun har haft kontakt til skolen løbende, hvor hun har meddelt, at hun var syg, ligesom der er afleveret lægeerklæring til skolen vedrørende sygdommen.

SU-styrelsen afgav i anledning af Deres klage en udtalelse i et brev af 16. juni 2009. Nævnet har sendt en kopi af udtalelsen til Dem. SU-styrelsen fastholder afbrudskravet af 7. november 2008.

Underretning:

SU-styrelsen er herfra underrettet om denne afgørelse under henvisning til j.nr. [REDACTED]

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen
formand

ANKENÆVNET FOR
UDDANNELSESSTØTTEN

RTILAG NR. 4-3

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 33 92 53 00
e-mail: suankenaeavn@uvm.dk

[REDACTED]

SAG NR 23

DATO
23. februar 2009

DIREKTE TLF.NR.
33 92 54 56

REF.
MH

CPR.NR.
[REDACTED]

Deres klage:

I et brev af 23. oktober 2008 har De klaget over, at SU-styrelsen i brev af 14. august 2008 har meddelt, at De ikke er berettiget til uddannelsesstøtte, da De ikke opfylder nogen af betingelserne efter EU-retten og EØS-aftalens regler for at blive ligestillet til at få uddannelsesstøtte på lige fod med danske statsborgere og i brev af 16. oktober 2008 har meddelt, at De ikke er tildelt SU til en uddannelse, masters programme in sustainable urban design, ved Lunds [REDACTED]

Ankenævnets afgørelse:

Ankenævnet ændrer SU-styrelsens afgørelse. Nævnet finder, at De er berettiget til uddannelsesstøtte fra januar 2009 under forudsætning af, at Deres uddannelse i Lund kan godkendes som støtteberettigende.

Begrundelse:

Det fremgår af § 2 a, stk. 2, i lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007, at uddannelsessøgende, der er EU-statsborgere eller EØS-statsborgere, og deres familiemedlemmer kan få uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og i udlandet efter de betingelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, og deres familiemedlemmer har først ret til uddannelsesstøtte efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark, jf. dog stk. 3.

Det fremgår af § 2 a, stk. 3, at ved opgørelse af, om der er tale om 5 års sammenhængende ophold i Danmark, skal der ses bort fra midlertidige fravær, der ikke tilsammen overstiger 6 måneder om året.

De har ifølge folkeregistret boet i Tyskland i perioden 15.06.2004-01.02.2005.

Ifølge støttemeddelelsen af 27.09.2004 fik De SU i september – december 2004 til uddannelse

på [redacted] Deres adresse fremgår ikke af støttemeddelelsen.

Ifølge støttemeddelelsen af 23.11.2004 fik De SU i januar – december 2005 til uddannelse på [redacted] Deres adresse var ifølge støttemeddelelsen i Tyskland.

De har oplyst, at De har boet i København fra september 2004 til januar 2005, men på grund af boligsituationen ikke kunne erhverve en fast bopæl.

Nævnet finder, at det uanset registreringen i folkeregistret må lægges til grund, at De har boet i Danmark i perioden september 2004 – 1. februar 2005. Deres ophold i Tyskland er i perioden 15. juni 2004 – 31. august 2004, hvilket er mindre end 6 måneder.

De opfylder derfor betingelsen i § 2 a, stk. 2, om 5 års ophold i Danmark i januar 2009.

Det fremgår af § 67, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1408 af 7. december 2007 om statens uddannelsesstøtte, at en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger. Som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende efter EU-rettens regler anses også en EU-statsborger, der tidligere har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark, når der er indholdsmæssig og tidsmæssig sammenhæng mellem uddannelsen og det tidligere arbejde i Danmark.

De har fra Udlændingetjeneste den 3. februar 2006 fået registreringsbevis som familiesammenført.

Ankenævnet er enig med SU-styrelsen i, at De ikke kan anses for at være eller have været arbejdstager efter EU-rettens regler.

Det fremgår af § 67, stk. 2, at en ægtefælle til en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte efter EU-retten til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger, hvis den pågældende bor hos eller har boet hos EU-statsborgeren i en periode, hvor denne er eller var arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.

De opfylder ikke denne betingelse. Der er ikke hjemmel til at sidestille ægteskabslignende forhold med ægteskab.

Det fremgår af § 67, stk. 3, at et barn af en EU-statsborger, der er eller har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte efter EU-retten til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger, hvis barnet har taget ophold i Danmark med EU-statsborgeren og bor hos eller har boet hos EU-statsborgeren i en periode, hvor denne er eller har været arbejdstager eller

selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler. Det er dog en forudsætning, at den uddannelsessøgende ikke har en sådan alder og selvstændig status, at der ikke med rimelighed kan lægges vægt på forældrenes forhold.

De opfylder ikke denne betingelse.

Det fremgår af § 67, stk. 4, at forældre til en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte efter EU-retten til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger, hvis de bliver forsørget af den pågældende EU-statsborger og bor hos eller har boet hos den pågældende i en periode, hvor denne er eller har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.

De opfylder ikke denne betingelse.

Det fremgår af § 67, stk. 5, at EU-statsborgere og deres familiemedlemmer efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark kan få støtte til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som danske statsborgere, jf. dog lovens § 2 a, stk. 3.

De opfylder ikke denne betingelse.

Sagsfremstilling:

Det fremgår af sagen, at De er tysk statsborger og tilhører det danske mindretal i Sydslesvig.

Ifølge folkeregistret indrejste De fra Tyskland 7. januar 2004.

Fra 7. januar 2004 til 15. juni 2004 har De gået på [redacted] Højskole og boet på skolen, hvilket fremgår af folkeregistret.

De har ifølge folkeregistret boet i Tyskland i perioden 15.06.2004-01.02.2005.

Ifølge støttemeddelelsen af 27.09.2004 fik De SU i september – december 2004 til uddannelse på [redacted] Deres adresse fremgår ikke af støttemeddelelsen.

Ifølge støttemeddelelsen af 23.11.2004 fik De SU i januar – december 2005 til uddannelse på [redacted] Deres adresse var ifølge støttemeddelelsen i Tyskland.

De har oplyst, at De har boet i København fra september 2004 til januar 2005, men på grund af boligsituationen ikke kunne erhverve en fast bopæl.

De har afsluttet Deres bachelor på [redacted] i København og er fra 25. august 2008 optaget på masteruddannelsen sustainable urban design ved Lunds [redacted]

De har haft arbejde i [redacted] fra 12. november 2005 som timelønnet i knap 2,5 år som weekend afløser og som studentermedarbejder fuldtid på en tegnestue fra 23. juni 2008 til 15. august 2008.

Den 23. juni 2008 søgte De om godkendelse af Deres uddannelse ved Lunds [redacted] [redacted] som støtteberettigende. Den 11. juli 2008 udfyldte De ansøgningsskemaet til udenlandske statsborgere, der søger SU til uddannelse i udlandet.

I brev af 14. august 2008 meddelte SU-styrelsen, at De ikke er berettiget til uddannelsesstøtte til Deres uddannelse i Lund, da De ikke opfylder nogen af betingelserne efter EU-rettens og EØS-aftalens regler for at blive ligestillet til at få uddannelsesstøtte på lige fod med danske statsborgere.

Den 3. oktober 2008 udfyldte De skemaet til udenlandske statsborgere, der søger SU til uddannelse i udlandet.

I brev af 16. oktober 2008 meddelte SU-styrelsen, at De ikke er tildelt SU til uddannelsen masters programme in sustainable urban design ved Lunds [redacted]. Begrundelsen for afslaget er, at De ikke har haft fast ophold i Danmark i 5 år. Betingelsen for at kunne blive tildelt SU efter EU-rettens regler om 5 års ophold er, at man har haft 5 års sammenhængende ophold i Danmark højst afbrudt af 6 måneders fravær om året. Styrelsen er fra det centrale personregister blevet gjort opmærksom på, at De i perioden fra 15. juni 2004 til 1. februar 2005 havde adresse i Tyskland. Da denne periode overstiger 6 måneder, kan De ikke opfylde betingelsen om 5 års sammenhængende ophold. De vil i februar 2010 have 5 års sammenhængende ophold i Danmark.

I brev af 23. oktober 2008 klagede De over denne afgørelse.

De anførte, at De har haft fast ophold i Danmark i sammenhængende 5 år i perioden fra 7. januar 2004 frem til i dag kun afbrudt af en kort periode i sommeren 2004 fra 15. juni 2004 til 1. september 2004. Til januar 2009 udgør dette en sammenhængende periode på 5 år, som ikke er afbrudt af en periode på mere end 6 måneder. Grunden til det centrale personregisters oplysning om et ophold i Tyskland fra den 15. juni 2004 til den 1. februar 2005 er, at De ikke var registreret på en fast bopæl i Danmark, selv om De boede i København. Fra den 1. september 2004 og frem til den 1. februar 2005 har De været aktiv fuldtidsstuderende på [redacted] i København og dermed været bosat i København for at kunne følge den daglige undervisning.

SU-styrelsen afgav i anledning af Deres klage en udtalelse i et brev af 5. november 2008. Nævnet har sendt en kopi af udtalelsen til Dem. Styrelsen fastholder afgørelserne af 14. august og 16. oktober 2008. Styrelsen anfører, at De første gang indrejste 7. januar 2004. De udrejste igen i perioden 15. juni 2004 - 1. februar 2005. Da Deres ophold i udlandet overstiger 6 måneder, kan De ikke opfylde betingelsen om 5 års sammenhængende ophold.

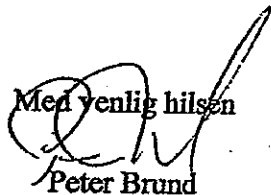
Styrelsen har fra Velfærdsministeriets CPR-kontor fået oplyst, at personer, der indrejser fra udlandet, jf. CPR-lovens § 16, stk. 5, kun kan registreres i folkeregistret, hvis de har en fast bopæl i Danmark. I modsat fald vil personer, der ankommer fra udlandet, ikke kunne betragtes som indrejste i Danmark eller oppebære rettigheder, der er betinget af at være indrejst.

I et brev af 4. december 2008 har De fremsat kommentarer til SU-styrelsens udtalelse.

Underretning:

SU-styrelsen er herfra underrettet om denne afgørelse under henvisning til j.nr. [REDACTED]

Med venlig hilsen

Peter Brund

Formand

ANKENÆVNET FOR
UDDANNELSESSTØTTEN

FOLKETINGETS OMBUDSMAND INIT.
DATO 02 MRS. 2010
J.NR. 2008-2784-980

BILAG NR. 5
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 33 92 53 00
e-mail: suankenaeavn@uvm.dk

Folketingets Ombudsmand
Att. Elizabeth Bøggild Nielsen
Gammeltorv 22
1457 København K

DATO
1. marts 2010

DIREKTE TLF.NR.
33 92 54 56

REF.
MH

Svar på Folketingets Ombudsmands brev af 23. december 2009. J.nr. 2008-3784-980/EL

Generelle bemærkninger

Ankenævnet har eksisteret i knapt 40 år, og dets virksomhed har kun givet anledning til meget få klager til Folketingets Ombudsmand og meget få retssager. Ombudsmandens redegørelse omfatter kun SU-sager. SU-sagerne er i dag kun en del af de sagstyper, som ankenævnet skal træffe afgørelse i.

Nævnet har i dag 5 klagesagstyper, og SU-sagerne er den sagstype, der bruges mindst tid på at diskutere ved nævnets møder. I de 4 andre sagstyper, hvor der i afgørelserne i højere grad indgår et skøn, kræver det flere overvejelser at komme frem til et resultat, der er enighed om. Især i handicaptillægssagerne, SPS-sagerne og sagerne om specialundervisning, hvor der medvirker en sagkyndig udpeget af Danske Handicaporganisationer, bruges der meget tid på overveje resultatet.

Ifølge SU-lovens § 46, stk. 1, træffer ankenævnet konkrete afgørelser vedr. SU-styrelsens afgørelser om 1) grundlaget for tildeling og beregning af uddannelsesstøtte til en uddannelsessøgende og 2) en støttemodtagers tilbagebetaling af uddannelsesstøtte. Ankenævnet træffer den endelige administrative afgørelse i klagesagerne. Ankenævnet er, som påpeget af Ombudsmanden, et uafhængigt nævn og der består ikke et almindeligt ulovbestemt over-/underordningsforhold hverken mellem Ankenævnet og SU-styrelsen eller mellem Undervisningsministeriet og Ankenævnet. Undervisningsministeriet er dog fortsat klageinstans f.s.v.a. klager over SU-styrelsens sagsbehandling. En sådan klage kan ikke medføre en ændring af SU-styrelsens afgørelse, medmindre SU-styrelsen selv vælger at ændre den.

Vi er enige i Ombudsmandens bemærkninger om, at nævnets afgørelser og den praksis, der kan udledes heraf, som udgangspunkt er bindende for SU-styrelsen. Nævnet har også, som tidligere oplyst, haft et årligt møde med SU-styrelsen, hvor emner af særlig interesse har været drøftet.

Det er imidlertid vores opfattelse, at nævnet ikke har kompetence til at give SU-styrelsen direktiver med hensyn til, hvordan sagerne skal afgøres, f.eks. vedrørende fastlæggelse af arbejdstagerbegrebet for udenlandske ansøgere jf. nedenfor, eller at give direktiver om genoptagelse af sager. Nævnet vil i anledning af Ombudsmandens bemærkninger anmode om Undervisningsministeriets holdning hertil.

Ankenævnet tager det under punkt 4.5.1. anførte til efterretning. Det må erkendes, at der ikke er hjemmel til den beskrevne dispensationspraksis. Som anført er der alene tale om afgørelser til fordel for den studerende - tilfælde, hvor ankenævnet har fundet, at andet resultat ville være helt urimeligt.

For så vidt angår det under punkterne 4.5.2. og 4.5.3. anførte bemærkes, at nævnet ikke har overvejet, om der er særlige bevillingsmæssige procedurer, der skal overholdes i forbindelse med nævnets afgørelser om tilbagebetalingskrav i de omtalte tilfælde. Afgørelse efter erstatningsretlige regler eller i relation til *conditio indebiti* findes at ligge uden for ankenævnets kompetence. Nævnet vil drøfte dette med Undervisningsministeriet, men i øvrigt på alle områder søge at skærpe begrundelserne for afgørelserne, således at de indeholder tilstrækkelig information til brug for SU-styrelsen.

EU-sagerne. Arbejdstagerbegrebet

Ankenævnet havde indtil afgørelsen i sag nr. 25, den 21. april 2009, i overensstemmelse med SU-styrelsen den helt faste praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt en EU/EØS statsborger kunne anses for arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende udelukkende afhang af, om vedkommende havde et registreringsbevis fra statsforvaltningen på, at vedkommende var arbejdstager.

Det fremgår imidlertid af rådsdirektiv 2004/38/EF af 29. april 2004, artikel 25, at besiddelse af et bevis for registrering under ingen omstændigheder kan stilles som betingelse for udøvelse af en rettighed eller gennemførelse af en administrativ handling, hvis den pågældende med en hvilken som helst anden type dokumentation kan godtgøre at være omfattet af de pågældende rettigheder.

Ankenævnet har derfor siden afgørelsen i sag nr. 25, der blev afgjort den 21. april 2009, ændret den tidligere faste praksis, således at nævnet ved afgørelsen af denne og efterfølgende sager konkret har vurderet, om vedkommende kunne anses for arbejdstager, også selv om det ikke fulgte af registreringen.

Ankenævnet er bekendt med, at den ændrede praksis ikke har givet SU-styrelsen anledning til at ændre praksis. Det fremgår således, at SU-styrelsen i brev af 30. oktober 2009 til ankenævnet har meddelt, at styrelsen ikke vil følge nævnets fortolkning af arbejdstagerbegrebet, idet styrelsen ikke mener sig kompetent til at omgøre statsforvaltningernes afgørelser om registreringsbevis. Ankenævnets ændrede praksis svarer heller ikke til oplysningerne på SU-styrelsens hjemmeside, hvorefter registreringsbeviset er afgørende for, om den studerende kan anses for studerende eller arbejdstager.

Ankenævnet er bekendt med, at der har været afholdt møder med deltagelse af SU-styrelsen, Justitsministeriet, statsforvaltningerne, Udlændingesservice og Integrationsministeriet med henblik på at fastlægge den nærmere forståelse og anvendelse af udlændingemyndighedernes praksis m.h.t., hvordan EU-statsborgere skal registreres som studerende eller arbejdstagere. Det fremgår af notat af 16. september 2009 fra Integrationsministeriet, at det er udlændingemyndighederne, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af den opholdsretlige status for EU-statsborgere og familiemedlemmer til EU-statsborgere efter EU-rettens regler om fri bevægelighed, men at det derimod er de relevante ressortmyndigheder, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af, hvilke afledte rettigheder EU-statsborgerens opholdsretlige status giver anledning til på det pågældende ressortområde.

Ankenævnets ændrede praksis er tilsyneladende i modstrid med notatet af 16. september 2009 fra Integrationsministeriet og med indholdet i brev af 26. september 2006 fra Integrationsministeriets udlændingelovskontor til SU-styrelsen, hvortil der henvises i notatet.

Efter ankenævnets opfattelse må spørgsmålet om praksisændring, herunder ændring af tidligere afgørelser, tages op til drøftelse mellem Undervisningsministeriet og SU-styrelsen og måske løses ved forhandling mellem de myndigheder, der, jf. notat af 16. september 2009, tidligere har drøftet spørgsmålet.

Opholdsbegrebet

Nævnet er enig i, at opholdsbegrebet i henholdsvis SU-lovens § 2 a, stk. 2 og bekendtgørelsens § 66, stk. 1 nr. 5 - 7, skal fortolkes ens og i overensstemmelse med rådsdirektiv 2004/38/EF af 29. april 2004, således at det er ansøgerens lovlige ophold i Danmark, der er afgørende.

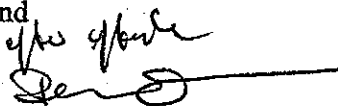
Afgørelsen i sagen nr. 37/2008 er truffet ud fra en konkret vurdering af oplysningerne om ansøgerens ophold i Danmark, herunder hendes midlertidige udrejse fra Danmark.

Nævnet er enig i, at informationsmaterialet løbende kan forbedres, og vil anbefale SU-styrelsen og Undervisningsministeriet at gennemgå materialet.

Nævnet er bekendt med, at Undervisningsministeriet for tiden arbejder med lovforslag til ændring af SU-loven med hensyn til ankenævnets virksomhed. Det vil i denne forbindelse være naturligt at drøfte informationsmaterialet, og om der bør oprettes en hjemmeside for ankenævnet, eller om nævnets afgørelser f.eks. bør offentliggøres på SU-styrelsens hjemmeside, ligesom det vil være naturligt at overveje bestemmelse om udarbejdelse af årsberetning for ankenævnet.

Med venlig hilsen

Peter Brund

Per Holkmann Olsen

Direktør Hanna Dam
SU-styrelsen
Danasvej 30
1780 København V

→ SU - 1000
Kopier sendt til Integration, J. 1000 A

Dato: 26 SEP. 2006
Kontor: Udlændingelovskontoret
J.nr.: 2005/4021-31
Sagsbeh.: SWE
Fil-navn: alm

Ved e-mail af 13. september 2005 har SU-styrelsen anmodet Integrationsministeriet om en redegørelse for udlændingemyndighedernes praksis for udstedelse af EU-opholdsdokumenter til personer, der kan dokumentere at studere på fuld tid her i landet og samtidig kan dokumentere at have faktisk og reel beskæftigelse her i landet.

SU-styrelsen har oplyst, at udlændingemyndighedernes praksis for udstedelse af opholdsdokumenter på det pågældende område har stor betydning, eftersom udlændinge, der opholder sig her i landet som studerende, efter EU-retten ikke har krav på SU, mens udlændinge, der opholder sig her i landet som arbejdstagere, har ret til SU som social ydelse, så længe de opretholder deres arbejdstagerstatus.

Lægges den anførte sondring til grund, skal der skelnes mellem på den ene side EU-borgere, der kommer her til landet med henblik på at arbejde og efterfølgende tillige vælger at studere på fuld tid, og på den anden side EU-borgere, der kommer her til landet med henblik på at studere på fuld tid og efterfølgende tillige tager faktisk og reel beskæftigelse. Den førstnævnte kategori af personer skulle da være SU-berettiget, den sidstnævnte ikke.

Reglerne om udstedelse af opholdsdokumenter til EU-borgere findes i bekendtgørelse om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen trådte i kraft den 30. april 2006.

Efter EU-opholdsbekendtgørelsen skal en EU-borger, der opholder sig i Danmark som arbejdstager eller studerende, og som forventer, at opholdet vil vare mere end tre måneder, lade sig registrere hos statsamterne ved at søge om et registreringsbevis. Registreringsbeviset udstedes ikke for noget bestemt tidsrum, og det fremgår ikke af beviset, på hvilket grundlag EU-borgeren opholder sig i Danmark.

Udstedelse af et registreringsbevis til en EU-borger, der er arbejdstager her i landet, kan betinges af, at den pågældende bl.a. fremlægger en bekræftelse fra en arbejdsgiver eller et ansættelsesbrev som dokumentation for at have lønnet beskæftigelse i Danmark.

Udstedelse af et registreringsbevis til en EU-borger, der er studerende her i landet, kan betinges af, at den pågældende bl.a. fremlægger dokumentation for at være tilmeldt en uddannelsesinstitution, der er godkendt af eller finansieres af det offentlige.

På baggrund af drøftelser med Justitsministeriet er det Integrationsministeriets opfattelse, at der ved vurderingen af, efter hvilket regelsæt i EU-opholdsbekendtgørelsen der skal udstedes registreringsbevis, skal lægges vægt på hovedformålet med EU-borgerens oprindelige indrejse i landet.

Er en EU-borger således indrejst her i landet med henblik på studier, vil der som udgangspunkt blive udstedt registreringsbevis til EU-borgeren efter EU-opholdsbekendtgørelsens bestemmelser om studerende, forudsat at den pågældende opfylder betingelserne herfor. Der vil således ikke blive udstedt registreringsbevis efter EU-opholdsbekendtgørelsens regler om arbejdstagere til EU-borgeren (eller for så vidt angår statsborgere fra de østeuropæiske EU-lande opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a), uanset at den pågældende har faktisk og reel beskæftigelse. Dette gælder dog kun, i det omfang den pågældende ikke i mellemtiden har opgivet studierne.

Er EU-borgeren indrejst her i landet med henblik på studier, og har den pågældende en ansøgning om optagelse på en i EU-retlig sammenhæng relevant herværende uddannelsesinstitution under behandling, vil der som udgangspunkt heller ikke blive udstedt registreringsbevis efter EU-opholdsbekendtgørelsens regler om arbejdstagere til EU-borgeren (eller for så vidt angår statsborgere fra de østeuropæiske EU-lande opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a), uanset at den pågældende har faktisk og reel beskæftigelse. Udstedelse af registreringsbevis vil afvente færdigbehandlingen af ansøgningen om optagelse på den pågældende uddannelsesinstitution.

Det bemærkes, at adgangen for en EU-borger til at have faktisk og reel beskæftigelse, mens den pågældende studerer, ikke følger af forordning 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (eller for så vidt angår statsborgere i de østeuropæiske EU-lande af den særlige danske overgangsordning, jf. udlændingelovens § 9 a), men derimod af artikel 17 i TEF (unionsborgerskabet). Der er ikke i EU-retten hjemmel til at betinge denne ret af bestemte løn- og ansættelsesvilkår. Der vil dog kunne statueres omgåelse hvis en statsborger i et af de østeuropæiske EU-lande – med henblik på at undgå den nationale overgangsordnings regler om opholds- og arbejdstilladelse for arbejdstagere – ansøger om optagelse på eller bliver optaget på en relevant uddannelsesinstitution og herefter frafalder ansøgningen henholdsvis forlader studiet for alene at arbejde her i landet. Den pågældende vil da alene være berettiget til at have lønnet beskæftigelse her i landet under iagttagelse af overgangsordningens regler.

Der kan herefter som udgangspunkt alene udstedes EU-registreringsbevis efter EU-opholdsbekendtgørelsens regler om arbejdstagere til en EU-borger med faktisk og reel beskæftigelse, hvis den pågældende enten er indrejst i landet netop med henblik på at virke som arbejdstager eller ikke (længere) har andre opholdsgrundlag, der berettiger den pågældende til at få udstedt EU-registreringsbevis.

Integrationsministeriet har anmodet Udlændingesservice om med det samme at videreformidle til statsamterne, at sager af den beskrevne art for fremtiden skal behandles efter de angivne hovedretningslinjer.

Denne administration vil tydeliggøre, at EU-borgere, hvis hovedformål med at opholde sig her i landet er studier og ikke arbejde, ikke efter EU-retten har krav på at modtage SU under opholdet.

Med venlig hilsen

Ólaf Engberg

NOTAT

Dato: 16. september 2009
Kontor: Lovkontoret
J.nr.: 09/04538
Sagsbeh.: JVD

Notat om registrering af EU-statsborgere som studerende eller arbejdstagere*Indledning*

Ved brev af 26. september 2006 til SU-styrelsen, videresendt samme dato til Udlændingesevice, redegjorde Integrationsministeriet for udlændingemyndighedernes praksis for udstedelse af EU-registreringsbeviser til personer, der kan dokumentere at studere på fuld tid her i landet og samtidig kan dokumentere at have faktisk og reel beskæftigelse her i landet.

Der har efterfølgende været afholdt en række møder med deltagelse af SU-styrelsen, Justitsministeriet, statsforvaltningerne, Udlændingesevice og Integrationsministeriet med henblik på at fastlægge den nærmere forståelse og anvendelse af denne praksis.

Integrationsministeriet har – bl.a. på baggrund af de nævnte drøftelser – fundet anledning til at uddybe retningslinjerne for udstedelse af EU-registreringsbeviser til EU-statsborgere, der kan dokumentere at studere her i landet, og som samtidig kan dokumentere at have faktisk og reel beskæftigelse her i landet.

Det er udlændingemyndighederne, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af den opholdsretlige status for EU-statsborgere og familiemedlemmer til EU-statsborgere efter EU-rettens regler om fri bevægelighed.

Det er derimod de relevante ressortmyndigheder, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af, hvilke afledte rettigheder EU-statsborgerens opholdsretlige status giver anledning til på det pågældende ressortområde.

Hovedformålet med EU-statsborgerens oprindelige indrejse i Danmark

Som det fremgår af Integrationsministeriets brev af 26. september 2006 til SU-styrelsen, skal der ved vurderingen af efter hvilket regelsæt i EU-opholdsbekendtgørelsen, der skal udstedes registreringsbevis, lægges vægt på hovedformålet med EU-statsborgerens oprindelige indrejse her i landet.

I det følgende beskrives retningslinjerne for en række konkrete sagstilfælde. Når der henvises til EU-statsborgere, finder tilsvarende retningslinjer anvendelse for EØS-statsborgere samt statsborgere fra Schweiz.

1) EU-statsborgere, der er indrejst med henblik på at studere, og som arbejder før/under studiet

En EU-statsborger, der er indrejst i Danmark med henblik på at studere, skal som udgangspunkt have udstedt registreringsbevis som studerende, forudsat at den pågældende opfylder betingelserne herfor. Der skal således ikke udstedes registreringsbevis som arbejdstager, uanset at den pågældende har faktisk og reel beskæftigelse i Danmark. Påbegynder vedkommende arbejde under studiet, kan den pågældende ligeledes ikke få ændret registreringen til en registrering som arbejdstager. Arbejdets karakter, varighed og timeantal er i den forbindelse uden betydning. Ophører den pågældende med at studere, kan vedkommende registreres som arbejdstager, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Er EU-statsborgeren indrejst i Danmark med henblik på at studere, og har den pågældende en ansøgning under behandling om optagelse på en i EU-retlig sammenhæng relevant henværende uddannelsesinstitution, vil der som udgangspunkt heller ikke skulle udstedes registreringsbevis som arbejdstager, uanset at den pågældende har faktisk og reel beskæftigelse. Udstedelse af registreringsbevis skal i en sådan situation afvente færdigbehandlingen af ansøgningen om optagelse på den pågældende uddannelsesinstitution.

2) EU-statsborgere, der har været arbejdstagere i Danmark inden studiet, og som fortsætter med at arbejde under studiet

Er en EU-statsborger indrejst i Danmark med henblik på arbejde som hovedformål, og har den pågældende forud for studiet haft arbejde i Danmark i tilstrækkelig grad til at blive anset som arbejdstager i EU-retlig forstand, kan den pågældende under studiet fortsat vælge at være registreret som arbejdstager under forudsætning af, at den pågældende under studiet opfylder betingelserne for at blive anset som arbejdstager i EU-retlig forstand. Det er ikke en forudsætning, at der er tale om det samme arbejde før og under studiet, så længe den pågældende til stadighed opfylder betingelserne for at være arbejdstager i EU-rettens forstand, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 3.

Ophører den pågældende med at arbejde under studiet, vil vedkommende som udgangspunkt miste sin status som arbejdstager efter EU-retten. Den pågældende er herefter forpligtet til at ansøge om nyt registreringsbevis på baggrund af sit ophold som studerende, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 21.

I visse tilfælde vil en EU-statsborger, der ophører med at arbejde, fortsat kunne betragtes som arbejdstager efter EU-retten, jf. betingelserne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 2-3. Dette gælder f.eks., hvis den pågældende bliver uforskyldt arbejdsløs efter mindst et års arbejde og har tilmeldt sig et jobcenter som arbejdssøgende, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. I sådanne tilfælde kan den pågældende vælge fortsat at være registreret som arbejdstager.

3) EU-statsborgere, der har været arbejdstagere i Danmark inden studiet, og som ophører med arbejdet ved studiestart

En EU-statsborger, der er indrejst i Danmark med henblik på arbejde som hovedformål, men som er ophørt med at arbejde inden studiestart, vil som udgangspunkt miste sin status som arbejdstager efter EU-retten. Den pågældende er herefter forpligtet til at ansøge om nyt registreringsbevis på baggrund af sit ophold som studerende, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 21.

I visse tilfælde vil en EU-statsborger, der ophører med at arbejde inden studiestart, fortsat kunne betragtes som arbejdstager, når vedkommende påbegynder studiet, jf. betingelserne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 2-3. Dette gælder f.eks., hvis den pågældende påbegynder en erhvervsuddannelse med forbindelse til det tidligere arbejde eller er uforskyldt arbejdsløs og påbegynder en hvilken som helst erhvervsuddannelse, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 4. I sådanne tilfælde kan den pågældende vælge fortsat at være registreret som arbejdstager.

EF-domstolens afgørelse i Förster-sagen (C-158/07)

Den 18. november 2008 traf EF-domstolen afgørelse i den såkaldte Förster-sag (sag C-158/07), der blandt andet vedrørte spørgsmålet om en studerendes krav på uddannelsesstøtte i værtsmedlemsstaten.

Afgørelsen i Förster-sagen ændrer ikke ved ovennævnte retningslinjer. Afgørelsen udtaler sig således ikke om spørgsmål vedrørende registrering af EU-statsborgere, der er studerende og som samtidig har faktisk og reel beskæftigelse.

Særligt om afgørelsens præmis 43-44 bemærkes, at der af disse præmisser alene kan udledes, at artikel 12, stk. 1, i EF-traktaten om forbuddet mod nationalitetsdiskrimination, kan påberåbes af en EU-statsborger, der opholder sig i lovligt på en medlemsstats område for at studere, og at denne påberåbelse af artikel 12, stk. 1, også kan ske i et tilfælde, hvor den pågældende hovedsageligt indrejste i medlemsstaten for at færdiggøre sin uddannelse dér.

Denne mulighed for studerende til at påberåbe sig artikel 12, stk. 1, følger allerede af eksisterende retspraksis fra EF-domstolen, jf. EF-domstolens afgørelse i Bidar-sagen (C-209/03).